

Ημερίδα
«Κοινωνία της Ανακύκλωσης»

Οργανωτής: ΤΕΕ ΤΔΚ σε συνεργασία με ΔΕΔΙΣΑ
Χανιά 19 Νοεμβρίου 2008
Κτίριο ΤΕΕ – ΤΔΚ, Νεάρχου 23

Εκλεκτό προεδρείο, αξιότιμοι προσκεκλημένοι μας, κυρίες και κύριοι,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΔΙΣΑ, σας καλωσορίζω στα Χανιά και σας ευχαριστώ θερμά για τη συμμετοχή σας.

Όπως θα ήθελα να ευχαριστήσω και το Τμήμα Δυτικής Κρήτης του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, που μας δίνει την ευκαιρία της συνδιοργάνωσης αυτής της σημαντικής ημερίδας που σκοπό έχει να συνδράμει στην ευαισθητοποίηση, αλλά και στην πληροφόρηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και πολιτών, στο θέμα της εναλλακτικής διαχείρισης και για το που βρίσκεται η πορεία της ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων, τόσο σε τοπικό, όσο και εθνικό επίπεδο.

Κοινωνία της Ανακύκλωσης είναι το θέμα μας σήμερα – θέμα καθημερινό για όσους απασχολούνται στην διαχείριση των αποβλήτων, όπως εμείς στη ΔΕΔΙΣΑ.

Η ανακύκλωση, είναι μια από τις εναλλακτικές λύσεις στο σύνδρομο Παραγωγή-κατανάλωση-απόρριψη, η οποία κυριαρχεί στη χρήση των υλικών της σημερινής καταναλωτικής κοινωνίας.

Και δεν είναι απλώς ένας τρόπος μείωσης του όγκου των απορριμμάτων, αλλά μια πραγματικά σύγχρονη **αναγκαιότητα**, ένας σύγχρονος **τρόπος ζωής**. **Και αποτελεί μονόδρομο**. Μονόδρομο για την ποιότητα της ζωής μας, και για την επιβίωση του πλανήτη μας. Μονόδρομο για την ίδια τη ζωή μας.

Είναι ένα ζήτημα που **δεν αφορά περισσότερο ή λιγότερο** κάποιες πόλεις ή κάποια κράτη, αλλά αφορά **όλες** τις πόλεις, **όλα** τα κράτη και **όλους** τους πολίτες τους. Αφορά την **κάθε** κοινωνία **ως σύνολο** και τον **καθένα μας ξεχωριστά**. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχουν ήδη γίνει σημαντικά βήματα για την θεσμοθέτηση μιας **κοινής πολιτικής** για την ανακύκλωση, η οποία διέπεται από μια **συγκεκριμένη στρατηγική**, μια **μακροπρόθεσμη λογική** και μια **εφαρμόσιμη νομοθεσία**.

Στην Ελλάδα, δυστυχώς, ουδείς μπορεί να θριαμβολογεί, καθώς έχουμε μείνει αρκετά πίσω και σε **θέματα υποδομών**, και σε **θέματα παιδείας, συμπεριφοράς και αντίληψης** σχετικά με την ανακύκλωση. Ευθύνες έχουν και η πολιτεία και οι πολίτες. Η πολιτεία οφείλει να επιταχύνει **τους ρυθμούς της** και τις **υποδομές της** και οι πολίτες χρειάζεται να κινηθούν με **ωριμότητα και ευθύνη**, απαιτώντας αλλά και συμμετέχοντας. Στρατηγικές και οδηγίες για τη συστηματοποίηση της ανακύκλωσης ασφαλώς και υπάρχουν.

Όλοι γνωρίζουμε πλέον ότι μέχρι το 2011 πρέπει να γίνεται ανάκτηση του 60% και ανακύκλωση του 55-80% των συσκευασιών που σήμερα πετιέται στα σκουπίδια. Ότι μέχρι το 2010 πρέπει να μειωθούν κατά 25% τα βιοαποδομήσιμα αστικά απορρίμματα. Ότι αυτό το ποσοστό πρέπει να φτάσει το 50% μέχρι το 2013 και το 65% μέχρι το 2020. Ότι είναι υποχρεωτική η ανακύκλωση και εναλλακτική διαχείριση ειδικών κατηγοριών απορριμμάτων και αποβλήτων. Το ζητούμενο ωστόσο, παραμένει η υλοποίηση τους η οποία δεν αφορά μόνο στην πολιτική βούληση της εφαρμογής της αλλά και στη συμμετοχή όλων μας. Αν σκεφτούμε ότι η ανακύκλωση δεν γίνεται από μόνη της τότε θα αντιληφθούμε ότι πρέπει να είμαστε όλοι συμμετοχοί σε αυτήν την προσπάθεια.

Κυρίες και κύριοι,

Η διαχείριση των απορριμμάτων μπορεί να είναι ένα από τα προβλήματα εκείνα που είναι μεν παγκόσμια, αντιμετωπίζονται όμως καλύτερα σε **τοπικό επίπεδο**, είναι αποτελεσματικότερη όταν γίνεται από τις τοπικές κοινωνίες. Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την βιώσιμη και **ορθολογική διαχείριση** γιατί αποτελεί σίγουρα το **προνομιακό πεδίο ανάληψης δράσεων** και εφαρμογής πρωτοβουλιών για τη διαχείριση των αποβλήτων και την ανακύκλωση. Ο ρόλος της **είναι διττός**: από τη **μια** πλευρά δημιουργώντας τις **υποδομές** για τη σωστή ανακύκλωση, και από **την άλλη** εκπαιδεύοντας και **ευαισθητοποιώντας** τους πολίτες έτσι ώστε να γίνουν κοινωνοί των στόχων και των στρατηγικών που θα εφαρμοστούν. Και ο ρόλος της είναι κρίσιμος. Είναι κρίσιμος σε **κάθε** στάδιο της αντιμετώπισης του προβλήματος, από τον **αρχικό** σχεδιασμό ως την **τελική** υλοποίηση της βέλτιστης, κάθε φορά, λύσης. Είναι κρίσιμος στην **ενημέρωση και την εκπαίδευση των πολιτών**, της μεταρρύθμισης της σκέψης, της ανάπτυξης κουλτούρας ανακύκλωσης, την προσαρμογή της συμπεριφοράς τους σε νέα, φιλικά προς το περιβάλλον, πρότυπα.

Στα Χανιά, μετά την θλιβερή περίοδο του «Κουρουπητού» που μας πλήγωσε και μας ταλαιπώρησε σαν Κοινωνία, ένας Φορέας συλλογικός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. πήρε στα χέρια της το ακανθώδες θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων και τα περιβαλλοντικά θέματα που επηρεάζουν άμεσα την **ποιότητα ζωής** των κατοίκων μας. Σκοπός μας ήταν και είναι να δημιουργήσουμε ένα **ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης** των απορριμμάτων, το οποίο να είναι **λειτουργικό, αποτελεσματικό και αποδοτικό**. Επιδιώξαμε αυτό το σύστημα να είναι οικονομικά αυτόνομο, για να μπορεί να αυτοχρηματοδοτεί τις **αναβαθμίσεις του** και τις **προσαρμογές του** στις συνεχώς διευρυνόμενες ανάγκες.

Τα αποτελέσματα των προσπαθειών μας είναι πλέον ορατά. Πενήντα και πλέον τόνοι ανακυκλώσιμων υλικών την ημέρα φθάνουν για διαλογή στο ΕΜΑΚ από τους 1800 μπλε κάδους ανακύκλωσης συσκευασιών ενώ δεν επαρκούν οι 150 κίτρινοι κάδοι για γυαλί που έχουν απλωθεί στην πόλη των Χανίων. Επίσης, πολύ θετικά βήματα έχουν γίνει και στα άλλα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, με τα οποία συνεργάζεται η ΔΕΔΙΣΑ, Απόβλητα Ηλεκτρικών & Ηλεκτρονικών Συσκευών, Απόβλητα Ηλεκτρικών Στηλών & Συσσωρευτών, Συσκευασιών ορυκτελαίων, Ελαστικών. Να θυμίσω ότι οι ανωτέρω δραστηριότητες είναι όλες αδειοδοτημένες, ενώ το σύνδρομο NIMBY, δεν μας έχει επιτρέψει προς το παρόν να δραστηριοποιηθούμε και στο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής. Όπως επίσης, έχουν ληφθεί πρωτοβουλίες, μέσω της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της ΤΕΔΚ Νομού Χανίων για τη διαχείριση & αξιοποίηση των ογκωδών αντικειμένων.

25% του βιοαποδομήσιμου κλάσματος των αστικών στερεών αποβλήτων εκτρέπονται από το ΧΥΤΥ με παραγωγή μέχρι στιγμής περισσότερων των 5.000 τόνων εξαιρετικής Α΄ ποιότητας κόμποστ και μεγαλύτερης ποσότητας Β΄ κατηγορίας, που έχουμε καταφέρει να διατεθεί σε διάφορες χρήσεις.

Αξιοποιήσαμε κατά τον καλύτερο τρόπο χρήματα του Θησέα, για ολοκλήρωση των εξοπλισμών του εργοστασίου και του ΧΥΤΥ, ενώ φαίνεται να ευοδώνεται η πρότασή μας μαζί με την Πανεπιστημιακή Κοινότητα, ΔΕΥΑΧ, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άλλους Φορείς προς τον ΕΟΧ για βελτιστοποίηση ποσοτική και ποιοτική του παραγόμενου κόμποστ. Επιτρέψτε μου όμως να αναφερθώ, σε μερικά πολύ σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως Φορέας Διαχείρισης των Αποβλήτων.

Είναι αναμφισβήτητο ότι ιδιαίτερα σημαντικό βήμα υπήρξε η ψήφιση του Νόμου 3536/2007 και ειδικότερα του άρθρου 30, που προβλέπει την ίδρυση των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων – ΦοΔΣΑ. Χρειάστηκε βέβαια αρκετός χρόνος, συστηματική προσπάθεια αλλά και επιμονή όλων όσων νιώθουν αγωνία για το γίνεσθαι της διαχείρισης των απορριμμάτων για να πείσουμε στην αναγκαιότητα δημιουργίας ισχυρών και αξιόπιστων Φορέων που να έχουν δύναμη λόγου, ικανότητα σχεδιασμού, προγραμματισμού, υλοποίησης και διαχείρισης έργων. Όμως, το βήμα αυτό δεν έχει ολοκληρωθεί. Καθυστερεί η έκδοση της ΚΥΑ που θα ρυθμίζει τη λειτουργία και την άσκηση δραστηριοτήτων των ΦοΔΣΑ, καθώς και την άσκηση της τιμολογιακής του πολιτικής. Καθυστερεί η έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 265 του νέου ΚΔΚ, το οποίο θα ρυθμίζει τα θέματα πρόσληψης προσωπικού των Ανωνύμων Εταιρειών των ΟΤΑ και συνεπώς και των ΦοΔΣΑ.

Και το ερώτημα είναι: πως θα επισπευσθεί η οργάνωση και στελέχωση των ΦοΔΣΑ, ώστε το συντομότερο δυνατόν να πιστοποιηθούν ως δικαιούχοι του ΕΣΠΑ, προκειμένου με αυτή την ιδιότητά τους να μπορέσουν να σχεδιάσουν, να υλοποιήσουν, να απορροφήσουν πόρους για αξιόπιστα και ολοκληρωμένα επιχειρησιακά σχέδια και να εφαρμοσθεί ο περιφερειακός σχεδιασμός διαχείρισης αποβλήτων?

Παραδείγματος χάρη, στα Χανιά είναι επιτακτική η ανάγκη της επέκτασης του ΧΥΤΑ, καθώς και η δημιουργία Σταθμών Μεταφόρτωσης, οι οποίοι θα συμβάλουν και στην οικονομία του συστήματος, αλλά και στη μικρότερη όχληση του Δήμου που φιλοξενεί τις εγκαταστάσεις.

Ένα άλλο θέμα στο οποίο θα ήθελα να κάνω νύξη, είναι η μη ξεκάθαρη νομοθετική πρόβλεψη της διάθεσης του εδαφοβελτιωτικού του κόμποστ δηλαδή που παράγεται από το ΕΜΑΚ. Και ενώ η νομοθεσία απαιτεί τη διαχρονική μείωση των βιοαποδομήσιμων που καταλήγουν σε ταφή και

την αξιοποίηση τους, συναντούμε τεράστιες δυσκολίες, πέραν του σημαντικού κόστους της παραγωγής του, στη διάθεση ενός προϊόντος που είμαστε υποχρεωμένοι να παράγουμε και να ελέγχουμε συνεχώς.

Ένα ακόμη θέμα είναι το κόστος διαχείρισης. Όλοι, χωρίς καμία αμφιβολία, επιθυμούμε την φιλοπεριβαλλοντική διαχείριση των απορριμμάτων.

Η μετάβαση στη Νέα Πραγματικότητα διαχείρισης και η εφαρμογή των νέων κατευθύνσεων οδήγησε σε μια μεγάλη αύξηση του κόστους σε σχέση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν. Η άρτια περιβαλλοντική λειτουργία των εγκαταστάσεων, η υπεράσπιση του περιβάλλοντος ως έχουμε καθήκον να κάνουμε, οι ανάγκες πολύπλευρης παρακολούθησης και οι αυξημένες απαιτήσεις σε εξειδικευμένο προσωπικό & εξοπλισμό, οι αυστηρές διαδικασίες ελέγχων, απαιτούν να αφιερώνουμε περισσότερους πόρους ενεργειακούς, ανθρώπινους, οικονομικούς στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Θα ήθελα να επισημάνω το μεγάλο κόστος της αποκομιδής και διαχείρισης των ανακυκλώσιμων υλικών. Ιδιαίτερα σε εμάς, όπου το Κέντρο Ανακύκλωσης βρίσκεται σε πολύ μεγάλη απόσταση από την πόλη των Χανίων και τους περιαστικούς Δήμους που έχει αναπτυχθεί το σύστημα. Εδώ περιμένουμε τη συμβολή της πολιτείας, παρακολουθούμε τις ενέργειες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και της ΚΕΔΚΕ, ελπίζοντας στα οικονομικά τους κίνητρα να συμπεριληφθεί και ο Νομός μας, δοθείσης και της αξιολογής παραγωγικότητας που επιδεικνύει.

Θέματα όπως η αξιοποίηση του βιοαερίου, η ενεργειακή αξιοποίηση του κόμποστ, η αξιοποίηση του RDF που μπορεί να παραχθεί και από τη δική μας μονάδα, η τοποθέτηση φωτοβολταϊκού συστήματος παραγωγής ενέργειας, μας απασχολούν και είναι στους άμεσους σχεδιασμούς μας.

Κυρίες - Κύριοι,

Σε ένα τόσο σημαντικό θέμα, κεφαλαιώδους σημασίας για την υγεία και την ποιότητα ζωής των ανθρώπων όπως είναι η διαχείριση των απορριμμάτων απαιτείται συνολική και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του προβλήματος αλλά κυρίως **αγαστή** συνεργασία από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να αξιοποιήσουμε την υπάρχουσα εμπειρία και να βελτιώσουμε τις περιβαλλοντικές μας αποδόσεις.

Να εκφράσω και πάλι τις ευχαριστίες μου, στους ομιλητές μας, που μας τιμούν με την παρουσία τους και να κάνω την ευχή να δουλέψουμε όλοι μαζί για να κάνουμε την **κοινωνία μας, μια κοινωνία ανακύκλωσης.**

Ευχαριστώ!

ΘΕΟΧΑΡΟΥΛΑ ΜΥΛΩΝΑΚΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α.

